

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**ПРОГРАМА З КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ
«КОРЕКЦІЯ РОЗВИТКУ.
АРТ-КОРЕКЦІЯ»
ДЛЯ 1-4 КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

Автор: **Брусенська Ірина Миколаївна**, вчитель трудового навчання,
«вчитель-методист» СНВК «Мрія» м. Києва

Київ – 2018

Пояснювальна записка

Арт - корекція – це заняття для висловлювання своїх думок, почуттів засобами художньої творчості. Вони допомагають учням розслабитися, зняти напруження, навчитися спілкуватись з навколишнім світом на рівні екосистеми, використовуючи образотворчі, рухові та звукові засоби, дають змогу самостійно висловлювати потреби та мотивацію своєї поведінки, діяльності і спілкування, необхідні для її повноцінного розвитку та пристосування до навколишнього середовища. Також дозволяють, розкрити внутрішні сили учня, сприяють підвищенню самооцінки, підвищують пізнавальну активність, сприяють сенсорному та руховому розвитку. Крім того, вони дозволяють здійснювати більш ефективний вплив на формування емоційної сфери, спонукають до подальшого розвитку компенсаторних властивостей збережених функціональних систем.

Заняття доцільно використовувати в комплексі функціонально-системної медико-соціальної реабілітації дітей з обмеженими можливостями здоров'я. Досить потужним чинником для «запуску» рухової діяльності може стати потреба дитини в самовиявленні, самоствердженні, для реалізації якої діти широко використовують творчість. Тому серед сучасних можливостей подальшого удосконалення реабілітаційних технологій належна увага надається заняттям з «Арт-корекції».

Також основна увага при проведенні занять приділяється ставленню дитини до своєї діяльності. Головне завдання педагога спрямоване на розвиток мотивації дитини до діяльності, відбір прийомів для кращого формування мотиваційної сфери у дітей з різними формами органічного ураження верхніх кінцівок..

Загальні напрями та умови проведення занять схожі на інші методики педагогічної корекції, які використовуються для реабілітації учнів з органічним ураженням верхніх кінцівок. Педагог зобов'язаний:

- усвідомлювати і пам'ятати про труднощі учнів в реалізації можливостей своїх функціональних систем;
- встановлювати напрями і завдання роботи під час проведення занять;
- підібрати ті техніки на заняття, які конкретний учень зможе виконати та отримати результат;
- встановлювати з учнем доброзичливий двобічний контакт;
- регламентувати роботу учня, що дає змогу підвищити зосередження уваги.

Зміст програми визначається за такими змістовими лініями:

- **малювання пластиліном;**
- **об'ємні вироби з пластиліну;**
- **паперові фантазії;**

- **кардмейкінг;**
- **декупаж.**

Навчальна програма має вигляд таблиці, що містить три основні колонки – зміст навчального матеріалу, **орієнтовні** показники розвитку учнів та спрямованість корекційно - розвивальної роботи. Зміст навчального матеріалу представлений за розділами, що містять такі компоненти: *техніко-технологічні відомості, трудові операції, орієнтовний перелік об'єктів праці*. Окремі елементи загальних тем навчальної програми (організація робочого місця на занятті, безпека життя користування інструментами та матеріалами, бережливе та економне ставлення до використання матеріалів, самообслуговування та ін.) є наскрізними.

При доборі об'єктів праці враховуються такі вимоги:

- ✓ відповідність віковим, індивідуальним та психофізичним особливостям учнів;
- ✓ значимість виробу, що виготовляється;
- ✓ можливість застосування виробу в побуті.

Програма розрахована на 70 годин, тобто 1 година (35хв) на тиждень.

Примітка:

Вчителю дозволяється:

- змінювати порядок розділів програми та поділ навчального часу залежно від регіональної специфіки та матеріально технічної бази школи ;
- під час виконання практичних робіт використовувати елементи та матеріали з різних сучасних видів творчості;
- підбирати найбільш доступні для виконання практичні роботи.

1 клас

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Теоретичні заняття	Практичні заняття	Усього
	Вступ. Об'ємні вироби з пластиліну	1		1
1	Розділ 1. Осінній кошик		7	7
2	Розділ 2. Зимові персонажі		8	8
3	Розділ 3. Композиції до казок		11	11
4	Розділ 4. Сюжетне ліплення		8	8
	Разом	1	34	35

Навчальний матеріал

№ з/п	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу	Показники розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
	1	Вступ Мета та зміст роботи занять з «Об'ємного ліплення». Ознайомлення з необхідними для роботи матеріалами, інструментами та пристосуваннями. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на	Учень: - має уявлення про мету та зміст роботи занять з «Об'ємного ліплення»; - знає які матеріали, інструменти та пристосуваннями потрібні для роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної	Формування інтересу до виконання дій з пластиліном. Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток саморегуляції, виховання позитивних рис

		робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги. <i>Практична робота.</i> Ознайомлення з виробами, виготовленими учнями у попередні роки.	праці та санітарно-гігієнічних вимог.	особистості:засвоєння й виконання вимог до чистоти і порядку на робочому місці, виконання правил догляду за робочим місцем під час заняття, виховання акуратності, організованості.
1	7	Розділ 1. Осінній кошик		

	Осінній кошик <u>1.Техніко-технологічні відомості</u> Властивості пластиліну. Кольори пластиліну Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Підготовка пластиліну - розминання (підігрівання). Вид ліплення – об'ємне. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про призначення та роботу з пластиліном; - <i>знає і називає</i> матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - <i>знає</i> про підготовку пластиліну та послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи.
	<u>2) Трудові операції</u> Ділення пластиліну на частини. Підготовка пластиліну до роботи. Розкочування,скочування, притискування та примазування деталей до основи з пластиліну. Оздоблення кольоровим пластиліном.	- виконує трудові операції(ділення пластиліну на частини,розкочування,скочування, притискування та примазування) за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою.

				Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		3)Об'єкти виготовлення Кошик, груша,яблуко, осінній лист, буряк, морква, слива, виноград .	- <i>ліпить</i> за зразком та з допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу. Виховання особистісної якості охайності в роботі.
2	8	Розділ 2. Зимові персонажі		
		<u>Техніка «Фреска»</u> <u>1.Техніко-технологічні відомості</u> Повторення про властивості пластиліну. Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Підготовка пластиліну - розминання (підігрівання). Вид ліплення – об'ємне. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про об'ємне ліплення; - <i>має</i> уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).

		<u>2) Трудові операції</u> Ділення пластиліну на частини. Підготовка пластиліну до роботи. Розкочування, скочування, притискування та примазування деталей до основи з пластиліну. Оздоблення кольоровим пластиліном.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудова операції за наочною опорою.
		<u>3) Об'єкти виготовлення</u> Пінгвін, снігова баба, снігуронька, ялинка, Дід Мороз.	- ліпить за зразком та з допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
3	11	Розділ 3. Композиції до казок		
		Композиції до казок <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Повторення про властивості пластиліну. Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Підготовка пластиліну - розминання (підігрівання). Вид ліплення – об'ємне. Послідовність дій під час виконання роботи.	Учень: - має уявлення про об'ємне ліплення; - має уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи;	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність

		Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	- <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2) Трудові операції</u> Підбір казки. Визначення з персонажами. Ділення пластиліну на частини. Підготовка пластиліну до роботи. Розкочування, скочування, притискування та примазування деталей до основи з пластиліну. Оздоблення кольоровим пластиліном.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Композиції до казок «Колобок», «Ріпка», «Лисичка та журавель», «Рукавичка».	- <i>виготовляє</i> композиції до казок за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.

4	8	Розділ 4. Сюжетне ліплення		
		Сюжетне ліплення <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Повторення про властивості пластиліну. Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Підготовка пластиліну - розминання (підігрівання). Вид ліплення – об'ємне. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про об'ємне ліплення; - має уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2)Трудові операції</u> Підбір сюжету. Визначення з деталями. Ділення пластиліну на частини. Підготовка пластиліну до роботи.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій .

		Розкочування, скочування, притискування та примазування деталей до основи з пластиліну. Оздоблення кольоровим пластиліном.		Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Сюжетні композиції «Зоопарк», «Птахоферма», «Аеродром».	- <i>виготовляє</i> сюжетні композиції за зразком та за допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.

Орієнтовні навчальні досягнення учнів на кінець навчального року:

- складати план роботи над виробом разом з вчителем;
- розуміти інструкцію щодо дотримання послідовності виготовлення виробу;
- здійснювати аналіз свого виробу за запитаннями вчителя;
- орієнтуватися на основі для роботи;
- виготовляти вироби з допомогою вчителя;
- мати навички самообслуговування.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Теоретичні заняття	Практичні заняття	Усього
	Вступ. Паперові фантазії	1		1
1	Розділ 1. Аплікація з паперу		7	7
2	Розділ 2. Об'ємні вироби з паперу		8	8
3	Розділ 3. Конструювання силуетних споруд та машин з геометричних фігур		11	11
4	Розділ 4. Об'ємна аплікація		8	8
	Разом	1	34	35

Навчальний матеріал

№ з/п	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу	Показники розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
	1	Вступ Мета та зміст роботи занять з папером. Ознайомлення з необхідними для роботи матеріалами, інструментами та пристосуваннями. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Ознайомлення з виробами, виготовленими учнями у попередні роки.	Учень: - має уявлення про мету та зміст роботи занять з папером; - знає які матеріали, інструменти та пристосуваннями потрібні для роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог.	Розвиток просторової орієнтації на робочому місці. Розвиток мовлення під час використання назв матеріалів, інструментів та пристосувань під час занять. Розвиток саморегуляції, виховання позитивних рис особистості: засвоєння й виконання вимог до чистоти і порядку на робочому місці, виконання правил догляду за робочим місцем під час заняття, виховання акуратності, організованості.

1	7	Розділ 1. Аплікація з паперу		
		<u>Аплікація з паперу</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Призначення і застосування паперу. Симетричне вирізування. Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про призначення та застосування паперу; - <i>знає і називає</i> матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - <i>знає</i> про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дій. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи.
		<u>2) Трудові операції</u> Розривання паперу. Згинання паперу. Різання паперу. Розмічання паперу за шаблоном. Різання паперу ножицями по прямих та кривих лініях розмітки.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя (наклеювання, фарбування, нанесення).	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою.

		Вирубування деталей фігурним дигоколом. Змазуванням клеєм паперу по всій поверхні або частково.		Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Сюжетні композиції: «Осіньне дерево», «Акваріум», «Яблульки», «Дельфіни».	- <i>виготовляє</i> сюжетні композиції за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу. Виховання особистісної якості охайності в роботі.
2	8	Розділ 2. Об'ємні вироби з паперу		
		<u>Об'ємні вироби з паперу</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Симетричне вирізування (повторення). Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про об'ємні вироби з паперу; - <i>має</i> уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи;	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).

			- <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	
		<u>2) Трудові операції</u> Розмічання паперу за допомогою лінійки, шаблону. Вирізування, надрізування форм з паперу. Складання та склеювання з паперу різних фігур.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Сумочка, гірлянди, ліхтарик, Новорічні маски, сніжинки.	- <i>виготовляє</i> різні фігури за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
3	11	Розділ 3. Конструювання силуетних споруд та машин з геометричних фігур		

	Конструювання силуетних споруд та машин з геометричних фігур <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Конструювання з геометричних фігур. Гра «Танграм». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про конструювання з геометричних фігур; - <i>має</i> уявлення про матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
	<u>2) Трудові операції</u> Розмічання паперу за допомогою лінійки, кутника чи шаблону. Вирізування, розрізування деталей. Наклеювання деталей.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою.

				Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Ялинка, літак, будинок, лялька, тварини. Сюжетна композиція: «Зимовий ліс», «Акваріум», «На березі».	- <i>виготовляє</i> композиційний малюнок за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
4	8	Розділ 4. Об'ємна аплікація		

		Об'ємна аплікація <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про «Об'ємну аплікацію». Матеріали , інструменти їх призначення та властивості. Частини аплікації, деталі, їх кількість, розмір. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про «Об'ємну аплікацію»; - має уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2)Трудові операції</u> Розмічання паперу за шаблоном. Вирубування деталей фігурним диголом. Різання, вирізування паперу ножицями по прямих, кривих та заокруглених лініях. Наклеювання деталей.	- розмічає папір за шаблоном, лінійкою; - вирізує деталі по кривих, прямих та заокруглених лініях; - наклеює деталі;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії

		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Картини з мотивами квітів, тварин, пейзажу.	- <i>виготовляє</i> картини за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
--	--	--	--	--

Орієнтовні навчальні досягнення учнів на кінець навчального року:

- складати план роботи над виробом разом з вчителем;
- розуміти інструкцію щодо дотримання послідовності виготовлення виробу;
- здійснювати аналіз свого виробу за запитаннями вчителя;
- орієнтуватися на основі для роботи;
- використовувати у роботі різні види матеріалів;
- користуватись навчальним приладдям;
- виготовляти вироби з допомогою вчителя;
- мати навички самообслуговування.

3 клас

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
----------	------------	-----------------

		Теоретичні заняття	Практичні заняття	Усього
	Вступ. Кардмейкінг	1		1
1	Розділ 1. Техніка «Пергамано»		7	7
2	Розділ 2. Техніка «Айріс-фолдінг»		8	8
3	Розділ 3. Техніка «Торцювання»		11	11
4	Розділ 4. Техніка «Колаж»		8	8
	Разом	1	34	35

Навчальний матеріал

№ з/п	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу	Показники розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
	1	Вступ Мета та зміст роботи занять з папером. Ознайомлення з необхідними для роботи матеріалами, інструментами та пристосуваннями. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Ознайомлення з виробами, виготовленими учнями у попередні роки.	Учень: - має уявлення про мету та зміст роботи занять з папером; - знає які матеріали, інструменти та пристосуваннями потрібні для роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог.	Розвиток просторової орієнтації на робочому місці. Розвиток мовлення під час використання назв матеріалів, інструментів та пристосувань під час занять. Розвиток саморегуляції, виховання позитивних рис особистості: засвоєння й виконання вимог до чистоти і порядку на робочому місці, виконання правил догляду за робочим місцем під час заняття, виховання акуратності, організованості.
1	7	Розділ 1. Техніка «Пергамано»		

	<u>Техніка «Пергамано»</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Початкові відомості про «Кардмейкінг». Призначення і застосування паперу. Види паперу. Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про вид творчості «Кардмейкінг»; - <i>має</i> уявлення про призначення та застосування паперу; - <i>знає і називає</i> матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - <i>знає</i> про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи.
	<u>2) Трудові операції</u> Лист кальки накласти на малюнок. Перенести білим олівцем або гелевою ручкою малюнок на кальку (це лицьова сторона листівки). Зняти кальку з шаблону, перевернути та покласти на м'яку підложку. Обвести малюнок олівцем.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою.

		Вирізати з кальки малюнок. Закріпити вирізану деталь на основі листівки.		Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Листівки з малюнками: метелики, квіти, природа, тварини.	- <i>виготовляє</i> листівки за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу. Виховання особистісної якості охайності в роботі.
2	8	Розділ 2. Техніка «Айріс-фолдінг»		
		<u>Техніка «Айріс-фолдінг»</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Початкові відомості про техніку «Айріс-фолдінг». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним.	Учень: - <i>має</i> уявлення про техніку «Айріс-фолдінг»; - <i>має</i> уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи;	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).

		Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	- <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	
		<u>2) Трудові операції</u> Розмічання основи листівки за допомогою лінійки, шаблону. Нарізування паперових смужок різного кольору. Згинання смужок пополам. Наклеювання смужок відповідно до схеми малюнка. Склеювання листівки пополам. Оздоблення листівки.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Листівки: новорічна куля, ялинка, чобіток, тварини.	- <i>виготовляє</i> різні листівки за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
3	11	Розділ 3. Техніка « Об'ємне торцювання»		
		Техніка «Об'ємне торцювання»	Учень:	

	<u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Гофрований папір. Техніка «Об'ємне торцювання». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	- має уявлення про гофрований папір; - має уявлення про техніку «Об'ємне торцювання»; - має уявлення про матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дій. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
	<u>2) Трудові операції</u> Нарізати гофрований папір на квадрати. Нанести малюнок на заготовку листівки. Наклеїти торцівки відповідно до малюнка. Оздобити листівку за бажанням.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою.

				Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Листівка до свята, до 8 Березня, до Дня Народження.	- <i>виготовляє</i> композиційний малюнок за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
4	8	Розділ 4. Колаж		

		Техніка «Колаж» <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про техніку «Колаж». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Частини аплікації, деталі, їх кількість, розмір. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про техніку «Колаж»; - має уявлення про матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2)Трудові операції</u> Розмічання паперу за задумом. Підбирання малюнка. Вирубування деталей фігурним дигоколом. Рвання, різання, вирізування паперу ножицями по прямих, кривих та заокруглених лініях. Наклеювання деталей. Оздоблення листівки за бажанням.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя;	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій. Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії

		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Листівки з використанням різних матеріалів, до різних свят.	- <i>виготовляє</i> листівки за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу
--	--	--	---	---

Орієнтовні навчальні досягнення учнів на кінець навчального року:

- аналізувати зразок виробу;
- складати план роботи над виробом разом з вчителем;
- розуміти інструкцію щодо дотримання послідовності виготовлення виробу;
- орієнтуватися на основі для роботи;
- використовувати у роботі різні види матеріалів;
- користуватись навчальним приладдям;
- виготовляти вироби з допомогою вчителя;
- намагатись використовувати в мовлені технічну термінологію;
- мати навички самообслуговування.

4 клас

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Теоретичні заняття	Практичні заняття	Усього
	Вступ. Декупаж	1		1
1	Розділ 1. Техніка « Терра »		7	7
2	Розділ 2. Техніка « Фреска »		8	8
3	Розділ 3. Техніка « Мікс –Медіа »		11	11
4	Розділ 4. Техніка « Вишивання на канві »		8	8
	Разом	1	34	35

Навчальний матеріал

№ з/п	Кількість годин	Зміст навчального матеріалу	Показники розвитку учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
	1	Вступ Мета та зміст роботи занять з сучасного виду творчості «Декупаж». Ознайомлення з необхідними для роботи матеріалами, інструментами та пристосуваннями. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги. Практична робота. Ознайомлення з виробами, виготовленими учнями у попередні роки.	Учень: - має уявлення про мету та зміст роботи занять з сучасного виду творчості «Декупаж»; - знає які матеріали, інструменти та пристосуваннями потрібні для роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог.	Розвиток просторової орієнтації на робочому місці. Розвиток мовлення під час використання назв матеріалів, інструментів та пристосувань під час занять. Розвиток саморегуляції, виховання позитивних рис особистості: засвоєння й виконання вимог до чистоти і порядку на робочому місці, виконання правил догляду за робочим місцем під час заняття, виховання акуратності, організованості.
1	7	Розділ 1. Техніка «Терра»		

	<u>Техніка «Терра»</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про техніку «Терра». Матеріали, інструменти, їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про техніку «Терра»; - знає і називає матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - знає про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи.
	<u>2) Трудові операції</u> Підбір природного матеріалу. Підбір основи для роботи. Наклеювання природного матеріалу на основу. Закріплення природного матеріалу при допомозі кальки. Фарбування роботи. Нанесення тону різними відтінками фарб.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя (наклеювання, фарбування, нанесення).	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії

		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Фон, небо, трава, дерева, листя, гриби, сонечко. Фон, вода, водорості, камінці, рибки. Композиція «У лісі». «Акваріум».	- <i>виготовляє</i> композиції з природного матеріалу за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу. Виховання особистісної якості охайності в роботі.
2	8	Розділ 2. Техніка «Фреска»		
		<u>Техніка «Фреска»</u> <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про техніку «Фреска». Матеріали, інструменти, їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - <i>має</i> уявлення про техніку «Фреска»; - <i>має</i> уявлення про матеріали, інструменти їх призначення та властивості; - <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце; Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2) Трудові операції</u> Підбирання основу для роботи.		

		Підбирання мотиву для наклеювання на основу. Нанесення суміші на основу. Наклеювання паперового мотиву на основу. Стирання роботи.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя (нанесення, наклеювання, стирання).	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій. Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії
		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Композиція «Осінь», «Зимовий ліс», «Зустрічаємо Новий Рік».	- <i>виготовляє</i> композиційний малюнок за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
3	11	Розділ 3. Мікс - Медіа		
		Мікс - Медіа <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про техніку «Мікс – Медіа». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи.	Учень: - <i>має</i> уявлення про техніку «Мікс - Медіа»; - <i>має</i> уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості;	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що

		Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	- <i>має</i> уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - <i>організовує</i> своє робоче місце та доглядає за ним; - <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2) Трудові операції</u> Підбирання мотиву малюнка. Зафарбовування основи в тон мотиву малюнка. Виривання елементів з мотиву малюнка. Наклеювання елементів мотиву на основу. Нанесення візерунків при допомозі трафарету на краї мотиву. Нанесення візерунків при допомозі штампів на мотив. Пачкання роботи.	- <i>виконує</i> трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя (нанесення, наклеювання, пачкання).	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії.

		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Композиції до казок «Лисичка та журавель», «Рукавичка». Панно «Пори року».	- <i>виготовляє</i> композиційний малюнок за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу.
4	8	Розділ 4. Вишивка на канві		

		Вишивка на канві <u>1) Техніко-технологічні відомості</u> Відомості про техніку «Вишивка на канві». Матеріали, інструменти їх призначення та властивості. Послідовність дій під час виконання роботи. Організація робочого місця і правила догляду за ним. Правила безпечної праці на робочому місці. Санітарно-гігієнічні вимоги.	Учень: - має уявлення про техніку «Вишивка на канві»; - має уявлення про матеріали , інструменти їх призначення та властивості; - має уявлення про послідовність дій під час виконання роботи; - організовує своє робоче місце та доглядає за ним; - дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Формування діяльності на основі вміння організовувати робоче місце. Розвиток пам'яті на основі запам'ятовування послідовності дії. Збагачення словникового запасу назвами, що позначають послідовність дій під час виконання роботи. Формування особистісних якостей (організованість та охайність).
		<u>2)Трудові операції</u> Підбір канви. Підбір паперової серветки з малюнком. Наклеювання серветки на канву. Проколювання у серветці дірочки відповідно до дірочок у канві.	- виконує трудові операції за наслідуванням і допомогою вчителя (підбір, наклеювання, проколювання).	Формування діяльності на основі розвитку дрібної моторики в процесі виконання трудових дій . Розвиток умінь виконувати трудові операції за наочною опорою. Розвиток мислення на основі збагачення словника назвами, що позначають дії

		<u>3)Об'єкти виготовлення</u> Картини з мотивами квітів, тварин, пейзажу.	- <i>виготовляє</i> картини за зразком та допомогою вчителя.	Формування діяльності, сприймання та мислення на основі розвитку вміння аналізувати зразок виробу
--	--	--	--	---

Орієнтовні навчальні досягнення учнів на кінець навчального року:

- складати план роботи над виробом разом з вчителем;
- розуміти інструкцію щодо дотримання послідовності виготовлення виробу;
- здійснювати аналіз свого виробу за запитаннями вчителя;
- орієнтуватися на основі для роботи;
- використовувати у роботі різні види матеріалів;
- виготовляти вироби з допомогою вчителя;
- мати навички самообслуговування;
- мати уявлення про різні види професій (лісник, агроном, муляр, дизайнер інтер'єру, вишивальниця)